

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 3. 2. 1956, sp. zn. 2 Tz 4/56

Číslo:

Právní věta:

Podstatou rozhodnutí o obnove trestného stíhania je zrovnanie výsledkov vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní s dôkazmi vykonanými v konaní o obnovu. Iba-zrovnaním výsledkov obidvoch vykonaných dokazovaní možno dôjsť k záveru, že po právoplatnom rozsudku tu sú alebo nie sú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme.

Súd rozhodujúci v druhej stolici o sťažnosti proti uzneseniu o obnovu trestného stíhania koná v neverejnom zasadaní.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 03.02.1956

Spisová značka: 2 Tz 4/56

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obvinený bol rozsudkom Krajského súdu v Bratislave ako súdu porotného z 1. júla 1948 potvrdeným rozsudkom Najvyššieho súdu zo 6. októbra 1948 odsúdený na trest na slobode na dva a pol roka pre zločin podpaľačstva podľa § 1 zák. č. 40/1948 Zb. Tohoto zločinu sa podľa rozsudku porotného súdu obvinený dopustil tým, že z pomsty proti susedovi podpálil stodolu druhého suseda, kde prvý mal uschovanú mlátačku. Obvinený podľa tohoto rozsudku vnikol do stodoly, polial petrolejom mlátačku, petrolej zapálil, následkom čoho zhorela celá stodola aj s vecami tam uloženými. Spisy o tejto trestnej veci okrem rovnopisu obžaloby a vyhotovenia rozsudku prvého a odvolacieho súdu sá stratili.

Obvinený podal na Ludovom súde na Myjave návrh na obnovu trestného stíhania, ktorý odôvodnil tvrdením, že výrok porotcov bol založený na výpovediach nehodnoverných svedkov, najmä potom na

údajoch poškodeného majiteľa a mlátačky, ktorý obvineného udal z pomsty. Obvinený zločin, pre ktorý bol odsúdený, vraj vykonať nemohol, lebo ten deň sa ťažko poranil, keď vozil kameň z lomu, takže ľahol si niekoľko hodín pred požiarom.

Ludový súd na Myjave uznesením z 22. apríla 1955 zamietol na verejnom zasadaní návrh obvineného na obnovu trestného stíhania s odôvodnením, že súd previedol vypočutie svedkov, ktorých navrhol žiadateľ v návrhu na obnovu, že bolo vypočutých spolu 12 svedkov, ktorí mali dokázať, že obvinený bol nesprávne a teda nevinne odsúdený a dodal, že „podmienky ustanovenia § 220 tr. por. sú tak nedostatočné, že počas šetrenia nevyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu predtým neznáme, ktoré by odôvodnili iné rozhodnutie o vine alebo treste.“

Krajský súd v Bratislave uznesením z 2. júna 1955 zamietol na neverejnom zasadaní sťažnosť obvineného proti uzneseniu Ludového súdu na Myjave. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia sa obmedzil iba na konštatovanie, že v konaní o návrhu obvineného na obnovu nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu predtým neznáme, ktoré by odôvodnili iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Najvyšší súd na sťažnosť pre porušenia zákona podanú generálnym prokurátorom zrušil uznesenie krajského súdu a tomuto súdu uložil, aby o sťažnosti obvineného znova konal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Generálny prokurátor v sťažnosti pre porušenie zákona podanej v prospech obvineného uviedol, že krajský súd nepreviedol všetky potrebné dôkazy na zistenie objektívnej pravdy a skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaných dôkazov, vôbec nehodnotil, ale svoje uznesenie odôvodnil iba paušálne nepresnou reprodukciou slov zákona. Ďalej sťažnosť pre porušenie zákona uvádza, že krajský súd porušil zákon v ustanovení § 223 ods. 1 tr. por., keď rozhodoval na neverejnom zasadaní.

Sťažnosť pre porušenie zákona je dôvodná.

Podstatou rozhodnutia o obnove trestného stíhania je zrovnanie výsledkov vykonaného dokazovania v pôvodnom konaní s dôkazmi vykonanými o návrhu na obnovu. Iba zrovnaním výsledkov obidvoch vykonaných dokazovaní možno dôjsť k záveru, že po právoplatnom rozsudku tu sú alebo nie sú nové skutočnosti, alebo dôkazy súdu skôr neznáme. Bolo teda predovšetkým povinnosťou obidvoch súdov urobiť, vzhľadom na stratu pôvodného spisu, všetko za účelom zistenia, ktoré skutočnosti a ktoré dôkazy boli porotnému súdu známe v čase jeho rozhodovania. To však neurobil ani ľudový ani krajský súd. Ludový súd sa o to nepokúsil ani dotazom na vypočúvaných svedkov, či totiž boli vypočutí pred porotným súdom a ako vypovedali a ani ináč nezisťoval, či a aké dôkazy boli porotnému súdu známe. Neurobil tak ani krajský súd v konaní o sťažnosti obvineného. Obidva súdy teda nevedeli, na základe akých skutočností a dôkazov porotný súd rozhodol a nemohli preto vôbec posúdiť, či dôkazy priaznivé obvinenému, pokiaľ boli v konaní o návrhu vykonané, sú novými dôkazmi porotnému súdu neznámymi, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine obvineného.

(V ďalšom rozhodnutí Najvyššieho súdu podrobne uvádza, ktoré dôkazy nižšie súdy nehodnotili, hoci dokazujú nové skutočnosti, než aké sú uvedené v obžalobe a v rozsudkoch porotného súdu a Najvyššieho súdu a upozorňuje na skutočnosti, ktoré ešte mali byť zistené.)

Najvyšší súd potom dodal:

Zo zápisnice o neverejnom zasadaní krajského súdu nie je vôbec zrejmé, že boli vykonané nejaké dôkazy. Uznesenie krajského súdu nemá žiadne odôvodnenie a sú v ňom iba nepresne reprodukované slová zákona. Podminkou obnovy nie sú iba skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o vine alebo treste, ako sa podľa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia domnieva krajský

súd. Podľa § 220 ods. 2 písm. a) tr. por. trestné stíhanie možno na návrh oprávnenej osoby obnoviť, ak vyjdú najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu predtým neznáme, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o treste. Stačí teda možnosť odôvodnenia iného rozhodnutia.

Rozhodovanie ľudového a krajského súdu bolo veľmi sťažené, lebo súdy nemali poruke pôvodné spisy porotného súdu, ktoré sa stratili a keď sa nepodarilo vykonať ani rekonštrukciu týchto spisov. Mali k dispozícii iba rovnopis obžaloby, a vyhotovenia rozsudku porotného súdu a rozsudku Najvyššieho súdu. Práve preto však mal krajský súd vykonať čo najstarostlivejšie konanie o obnovu, zaoberať sa vykonanými dôkazmi a starostlivo odôvodniť svoje rozhodnutie.

Pretože krajský súd nevykonával všetky dôkazy o návrhu na obnovu, nezaoberal sa zistenými skutočnosťami a nesnažil sa zistiť dôkazy, ktoré boli vykonané pred porotným súdom, svoje rozhodnutie ani poriadne neodôvodnil, nerozhodol spravodlivo a porušil tak zákon v ustanovení § 2 ods. 3 tr. por.

Tvrdenie v sťažnosti pre porušenia zákona, že krajský súd mal rozhodovať na verejnom zasadaní, nie je správne. Je síce pravda, že podľa § 223 ods. 1 tr. por. o návrhu na obnovu rozhodne súd na verejnom zasadaní, avšak krajský súd nerozhodoval o návrhu na obnovu, ale o sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bol návrh na obnovu zamietnutý.

Podľa § 213 tr. por. rozhoduje súd na neverejnom zasadaní iba tam, kde to zákon pripúšťa alebo, kde nie je výslovne stanovené, že sa rozhoduje na hlavnom alebo odvolacom pojednávaní alebo na verejnom zasadaní. O rozhodovaní o sťažnosti pojednávajú ustanovenia §§ 31, 37, 38 tr. por. a v týchto ustanoveniach nikde nie je uvedené, žeby o sťažnosti súd mal rozhodnúť na verejnom zasadaní. Rozhodol preto správne krajský súd o sťažnosti proti uzneseniu ľudového súdu, ktorým bol zamietnutý návrh na obnovu trestného stíhania, na neverejnom zasadaní.

Ustanovenie § 223 ods. 1 tr. por. týka sa rozhodnutia o návrhu na obnovu trestného stíhania a toto ustanovenie nemožno použiť pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu trestného stíhania.